

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	449
Land:	Irak
Kilde:	Landinfo. Respons.
Titel:	Irak: Homofiles situasjon i Nord-Irak.
Udgivet:	13. oktober 2009
Optaget på baggrundsmaterialet:	9. december 2009

Respons

Irak: Homofiles situasjon i Nord-Irak

Problemstilling/spørsmål:

- Hvordan er situasjonen for homofile i det nordlige Irak?

Innledning

Human Rights Watchs rapport fra august 2009 "*They Want Us Exterminated*". *Murder, Torture, Sexual Orientation and Gender in Iraq* beskriver grove overgrep mot homofile i Irak begått av religiøst motiverte militser og myndighetspersoner. Da rapporten i hovedsak fokuserer på forholdene i Bagdad og Sør-Irak, vil dette notatet belyse situasjonen lenger nord i landet, nærmere bestemt i de nordligste områdene av sentral-Irak og i de kurdiske selvstyrte provinsene, KRG-området.

Det er gjort få studier på homofiles levkår i det nordlige Irak. En av dem som har belyst temaet er antropologen Kameel Ahmady (2007a; 2007b; 2007c) som har skrevet om homofili i den kurdiske kulturen. Han har gjort feltstudier i kurdiske områder i Iran og Tyrkia og blant kurdere i diaspora. Selv om Ahmady ikke har studert irakiske kurdere spesielt, vil rapporten likevel bli brukt til å belyse homofiles situasjon i det kurdiske Nord-Irak, da den kurdiske kulturen har store fellestrekk på tvers av landegrensene.

Homofili var et av flere belyste tema på Landinfos informasjonsinnhentingsreise til Nord-Irak våren 2009, og det svenske Migrationsverket (2009) har inkludert situasjonen for homofile i en rapport om æresvold i Libanon, Syria og de irakiske kurdiske provinsene. Dette notatet vil til en viss grad også bygge på informasjon fra disse kildene.

Sosial anseelse

Som i resten av Irak, er homofili tabubelagt også i nord, og folk flest, både i kurdisk og arabisk befolkning, anser homofili som moralsk forkastelig (Ahmady 2007a; Utlændingesservice, Dansk Flygtningehjælp & Landinfo 2009, s. 78; UNHCR 2009, s. 194-195; Migrationsverket 2009). Likevel er det slik, ifølge Ahmady (2007a), at "alle" vet at homofile eksisterer og at de alltid har eksistert i de kurdiske samfunn. Det er imidlertid ingen som prater om homofili fordi det er et sensitivt tema. Ahmady (2007b) hevder videre at homofili har vært praktisert i lang tid og at det spesielt har vært praktisert mellom eldre menn

Respons Irak: Homofiles situasjon i Nord-Irak

og gutter, ofte mot betaling. Pedofili og seksuelt misbruk av unge gutter har med andre ord vært praktisert som en åpen hemmelighet, mens homofili mellom to likeverdige menn er, og har vært, langt mindre akseptert.

Å leve i åpne homofile forhold er ikke mulig i Nord-Irak, og for å beskytte seg selv skjuler homofile som oftest sin seksuelle legning. Likevel er enkeltes homofile legning velkjent i mange lokale miljøer. De personene som er antatt homofile opplever å bli trakassert og sosialt utestengt fra en del miljøer fordi personer ikke ønsker å bli assosiert med homofile (UNHCR 2009; Udlændingesservice et al. 2009). Likeledes kan de ha vansker med å finne arbeid i privat sektor (UNHCR 2009). I hvilken grad de blir utestengt fra arbeid i offentlig sektor er uvisst.

Forfølgelse fra militante grupper

De shiamuslimske militsene som aktivt forfølger homofile, eller antatt homofile, i Bagdad og Sør-Irak er ikke aktive i de nordlige områdene av landet, hvilket kan være en grunn til at man ikke har sett samme omfang av angrep mot homofile der. Scott Long, direktøren for Human Rights Watchs LGBT Rights Program, hevder imidlertid at homofile i sunnimuslimske områder også er utsatt for overgrep fra militante. I Samarra og i sunnidominerte områder i Diyala-provinsen skal militante tilknyttet al-Qaida angivelig ha konkurrert om hvem som kan drepe flest homofile og på den måten fremstå som mest rettskaffen (Donsky 2009).

Human Rights Watchs rapport (2009) omtaler enkelte historier fra Kirkuk og Samarra. Tilfellet fra Kirkuk handlet om trusler og skjellsord mot en mann pga. hans klesstil og stemmebruk. Truslene ble fremført av bevæpnede sunnimuslimske militante som angivelig hadde observert mannen over flere dager og gikk på at de ville komme etter ham dersom han ikke endret stil. Eksempelet fra Samarra omtalte en person som ble kidnappet og truet med drap dersom han ikke holdt seg unna sin mannlige venn. Noen dager etter at han ble sluppet fri, ble hans kjæreste gjennom flere år kidnappet. Han ble funnet drept kort tid etter. Denne historien inntraff i 2006, rett etter bombingene av al-Askari-moskéen. Gjerningsmennene var angivelig sunnimuslimske militante.

Dette tyder på at militante grupper i nordlige områder av sentral-Irak har samme motivasjon til å angripe homofile som militsene i Bagdad. Landinfo har imidlertid ikke kommet over andre rapporter om angrep mot homofile i det nordlige Irak fra nyere tid.

I de kurdiske selvstyreområdene, Dohok, Erbil og Sulemaniya kan en anta at homofile er mindre utsatt for forfølgelse fra militante enn i det øvrige Irak pga. at militser ikke har mulighet til å operere der. I Ninewa, Tameem og Diyala er de derimot potensielt mer utsatt. Mangelen på rapportering av hendelser mot homofile behøver ikke å bety at forfølgelse ikke skjer. Pga. den sensitiviteten som er knyttet til temaet homofili, så vil antakeligvis eventuelle drap mot homofile registreres uten at offerets seksuelle legning oppgis i nyhetsmeldingene. En kan imidlertid høyst sannsynlig legge til grunn at angrep mot homofile i det nordlige sentral-Irak ikke har samme omfang som i Bagdad. I de kurdiske selvstyreprovinsene kan en med enda større sikkerhet si at homofile ikke er utsatt for forfølgelse fra militante grupper.

Reaksjoner fra familie

Foruten angrep fra militante, er homofile utsatt for reaksjoner fra sin egen familie. Homofile, hvis seksuelle legning har blitt kjent for familien, må ofte flykte fra familien for å unngå straff. Svenske Migrationsverket sier i sin rapport (2009) at ingen av deres informanter kunne

vise til drap på homofile i det kurdiske selvstyreområdet. Heller ingen informanter som Landinfo intervjuet på informasjonsinnhentingsreise i mars 2009 kunne referere til drap på homofile begått av familiemedlemmer i de kurdiske provinsene. En kan imidlertid ikke på generelt grunnlag utelukke at så skjer.

Ahmady har gjennom sitt feltstudium blitt kjent med homofile og transseksuelle kurdere i Iran og Tyrkia, og disse hevdet at de måtte flykte fra familiene sine da deres seksuelle legning ble kjent. Som en av dem uttalte: "Faren min ville drepe meg da han fant ut at jeg var homofil/transseksuell. Jeg måtte flykte fra Kurdistan til Teheran" (Ahmady 2007a). En kurdisk tyrkisk kvinne måtte flykte fra en landsby i tyrkisk Kurdistan til Istanbul da hun fikk høre at klanrådet hadde bestemt seg for å drepe henne fordi hun var blitt observert å ha sex med en annen kvinne (Ahmady 2007a). Selv om disse eksemplene omhandler tyrkiske og iranske kurdere, er den generelle oppfatningen av homofili den samme i hele det kurdiske området.

Human Rights Watchs (2009) refererer til flere arabiske irakiske menn som frykter å bli drept av egen familie og til enkelte historier om homofile som har blitt drept av familien. Det refereres til at politiet blir betalt for å la være å rapportere om drapene hvilket bidrar til å legge lokk på slike hendelser. Landinfo har ikke undersøkt disse påstandene om korrupsjon nærmere. En kan imidlertid gå ut i fra at det er betydelige mørketall med hensyn til drap på homofile begått av egne familiemedlemmer.

På bakgrunn av historiene som kommer frem i Human Rights Watchs rapport (2009) kan det imidlertid se ut som om avstraffelse i form av vold og utestengelse er en vanligere reaksjonsform mot homofile familiemedlemmer enn drap.

Myndighetsbeskyttelse

Frivillig seksuell aktivitet mellom to av samme kjønn er ikke ulovlig i henhold til irakisk lovgivning (UNHCR 2009, s. 193). På tross av dette ble, i henhold til informasjon Migrasjonsverket har fått fra Direktoratet for bekjempelse av kvinnevold i Erbil, noen gutter plassert i ungdomsfengselet for noen år siden fordi de hadde hatt sex med hverandre (Migrationsverket 2009).

Fordi homofili fortsatt er så tabubelagt er det ingen som har lyktes i å reise en offentlig debatt om homofiles situasjon. Den kurdiske statsministerens rådgiver i sosiale spørsmål var en av flere som antydte overfor Migrasjonsverket at det kurdiske samfunnet ennå ikke var modent for å ta opp dette spørsmålet (Migrationsverket 2009).

Det samme kan sies om det øvrige Irak, og så langt har en heller ikke sett noen forsøk på å stille gjerningsmennene til ansvar for de mange utførte drapene på homofile i Bagdad den senere tid.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

- Ahmady, Kameel (2007a, 8. november). Obscured existence of homosexuality and transsexuality inside Kurdish culture; Case studies of Gays and lesbians in Kurdistan and diaspora. Part one. *Kurdish Media.com*. Tilgjengelig fra <http://www.kurdmedia.com/article.aspx?id=14242> [lastet ned 12. oktober 2009]
- Ahmady, Kameel (2007b, 15. november). Obscured existence of homosexuality and transsexuality inside Kurdish culture; Case studies of Gays and lesbians in Kurdistan and diaspora. Part two. *Kurdish Media.com*. Tilgjengelig fra <http://www.kurdmedia.com/article.aspx?id=14259> [lastet ned 12. oktober 2009]
- Ahmady, Kameel (2007c, 23. november). Obscured existence of homosexuality and transsexuality inside Kurdish culture; Case studies of Gays and lesbians in Kurdistan and diaspora. Part three. *Kurdish Media.com*. Tilgjengelig fra <http://www.kurdmedia.com/article.aspx?id=14291> [lastet ned 12. oktober 2009]
- Donsky, Seth Michael (2009, 2. juni). Life Only Gets Worse for LGBT Iraqis. *Edge*. Tilgjengelig fra <http://www.edgeboston.com/index.php?ch=news&sc=&sc2=news&sc3=&id=91976> [lastet ned 12. oktober 2009]
- Human Rights Watch (2009, 17. august). *"They want us Exterminated". Murder, Torture, Sexual Orientation and Gender in Iraq*. New York: Human Rights Watch. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/node/85050> [lastet ned 12. oktober 2009]
- Migrationsverket (2009, 24. juli). *Hedersrelaterat våld i Libanon, Syrien och de kurdstyrda provinserna i norra Irak*. Stockholm: Migrationsverket. Tilgjengelig fra <http://www.migrationsverket.se/include/lifos/dokument/www/09073060.pdf> [lastet ned 12. oktober 2009]
- Udlændingesservice, Dansk Flygtningehjælp & Landinfo (2009, 3. juli). *Security and Human Rights Issues in Kurdistan (KRI), and South/Central Iraq (S/C Iraq)*. København: Udlændingesservice. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/958/1/958_1.pdf [lastet ned 12. oktober 2009]
- UNHCR (2009, april). *UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-Seekers*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig via UNHCR Refworld <http://www.unhcr.org/refworld/docid/49f569cf2.html> [lastet ned 11. juni 2009]

© Landinfo 2009

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.